

Relační databázová technologie

Přechod z konceptuálního na logický model

- Entitní typ → tabulka
- Atribut entitního typu → sloupec tabulky
- Vztah:
  - **vazba 1:1 a 1:N:**
    - Vztah → cizí klíč na straně N
    - atribut vztahu → sloupec tabulky na straně N
  - **vazba N:M:**
    - Vztah → „vazební“ tabulka
    - Atribut vztahu → sloupec vazební tabulky
- Doplnují se: *integritní omezení*
  - Omezení hodnot atributů, klíče, unikátnost dat, atp.

<http://www.sybase.com/products/modelingmetadata/powerdesigner>

About PowerDesigner

Sybase PowerDesigner (R)

Version 11.0.0.1363 Evaluation

Copyright (C) 1991-2004 Sybase, Inc. and its subsidiaries.

All rights reserved.

OK

Relační databáze – primární klíč

Klíč: množina (může být i jednoprvková) atributů (sloupců), jež jednoznačně identifikuje danou entitu (záznam)

Poznámky:

- Daný entitní typ (tabulka) *může mít více klíčů*.
  - Například (i) rodné číslo, (ii) osobní číslo zaměstnance, (iii) syntetický klíč.
- *Každá tabulka má alespoň jeden klíč*. V (opravdové) relační databázi tabulka běžně neobsahuje více řádků s týmiž hodnotami v jednotlivých sloupcích (pokud ano, ve většině případů je to chyba).

Osobní číslo	Rodné číslo	Jméno	Příjmení	Datum narození
101	8811010033	Josef	Novák	01.11.1988
	~~8811010033~~			
~~101~~				

Jméno	Příjmení	Datum narození
Josef	Novák	01.11.1988
~~Josef~~	~~Novák~~	~~01.11.1988~~

Relační databáze - Cizí klíč

Cizí klíč: množina (může být i jednoprvková) atributů (sloupců), jejichž hodnota určuje hodnotu klíče jiné tabulky.

Poznámky:

1. Datový typ jednotlivých atributů musí být kompatibilní s datovým typem odpovídajících atributů klíče referencované tabulky.
2. Cizí klíč není (nemusí být) v dané tabulce klíčem.
3. Vztah mezi entitami se realizuje asociativní vazbou

cizí klíč -> primární klíč.

4. Vzhledem k tomu, že tabulka může mít více klíčů, je dobré jeden z nich zvolit a systematicky ho používat k realizaci vztahů s ostatními tabulkami. Takto zvolený klíč nazýváme klíčem **primárním**.

Osobní číslo	Rodné číslo	Jméno	Příjmení	Datum narození
101	8811010033	Josef	Novák	01.11.1988

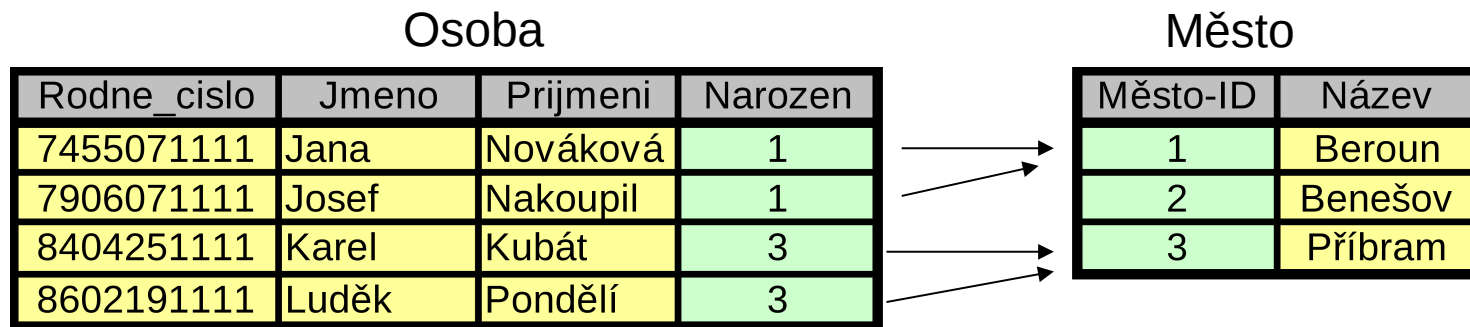
Osobní číslo	Popis	Ráže
101	Kalašnikov	7,65

Rodné číslo	SPZ	Značka
8811010033	BE-04-30	Škoda

Referenční integrita

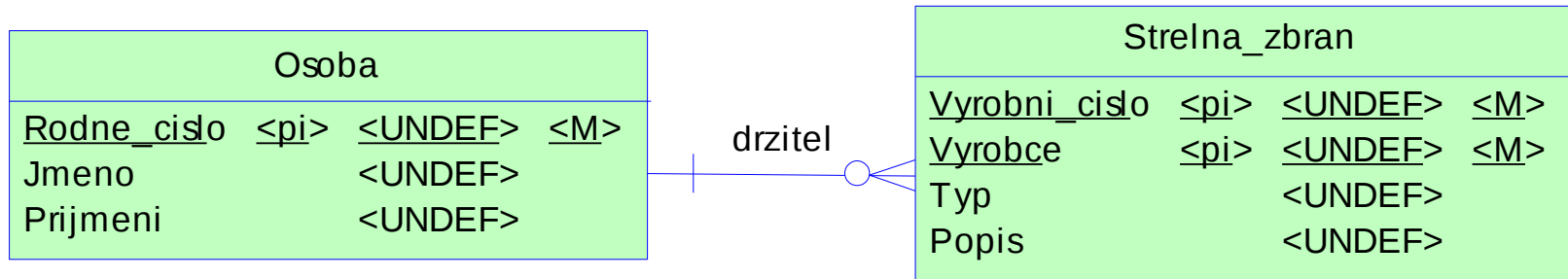
Mějme dvě tabulky A a B takové, že tabulka B obsahuje cizí klíč odkazující to tabulky A.

Referenční integrita je integritní omezení, které v databázi definuje (zajišťuje) vztah (souvislost) mezi cizím a primárním klíčem.

V databázi nesmí dojít k tomu, že v nějakém řádku tabulky B odkazuje hodnota cizího klíče na neexistující řádek v tabulce A. V takovém případě jsou **data nekonzistentní** a v databázi bude docházet k problémům.

Referenční integrita

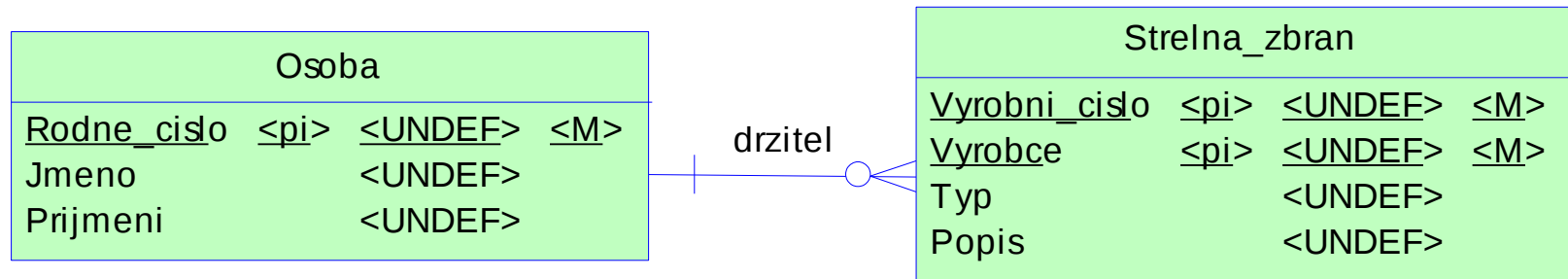
Osoba		
<i>Rodne_cislo</i>	<i>Jmeno</i>	<i>Prijmeni</i>
1	Josef	Novák
2	Jaroslav	Novotný

Zbran				
<i>Drzitel</i>	<i>Vyrobni_cislo</i>	<i>Vyrobce</i>	<i>Typ</i>	<i>Popis</i>
1	101	Zbrojovka	Vzduchovka	Slavie
2	202	Zbrojovka	Kalashnikov	Vzor 57

Jak může dojít k porušení referenční integrity?

- Zrušíme záznam v tabulce *Osoba* => cizí klíč příslušného řádku tabulky *Zbran* bude odkazovat na neexistující řádek tabulky *Osoba*.
- Změníme hodnotu primárního klíče některého řádku v tabulce *Osoba* => cizí klíč příslušného řádku tabulky *Zbran* bude odkazovat na neexistující řádek tabulky *Osoba*.

Referenční integrita - Implementace


```
create table Strelna_zbran (  
Vyrobní_cislo      CHAR(10)    not null,  
Vyrobcce          CHAR(10)    not null,  
Rodne_cislo       CHAR(10)    not null,  
Typ               CHAR(10)    null,  
Popis             CHAR(10)    null,  
constraint PK_STRELNA_ZBRAN primary key (Vyrobní_cislo, Vyrobcce)  
constraint FK_STRELNA__DRZITEL_OSOBA foreign key (Rodne_cislo)  
  references Osoba (Rodne_cislo)  
  on delete restrict on update restrict;  
);
```


Referenční integrita - Implementace

Reference Properties - drzitel (drzitel)

Child Table: Strelna_zbran

Parent Table: Osoba

Constraint name: **FK_STRELNA_DRZITEL_OSOBA**

Implementation:

- No action
- Restrict**
- Cascade
- Set null
- Set Default

Mandatory parent

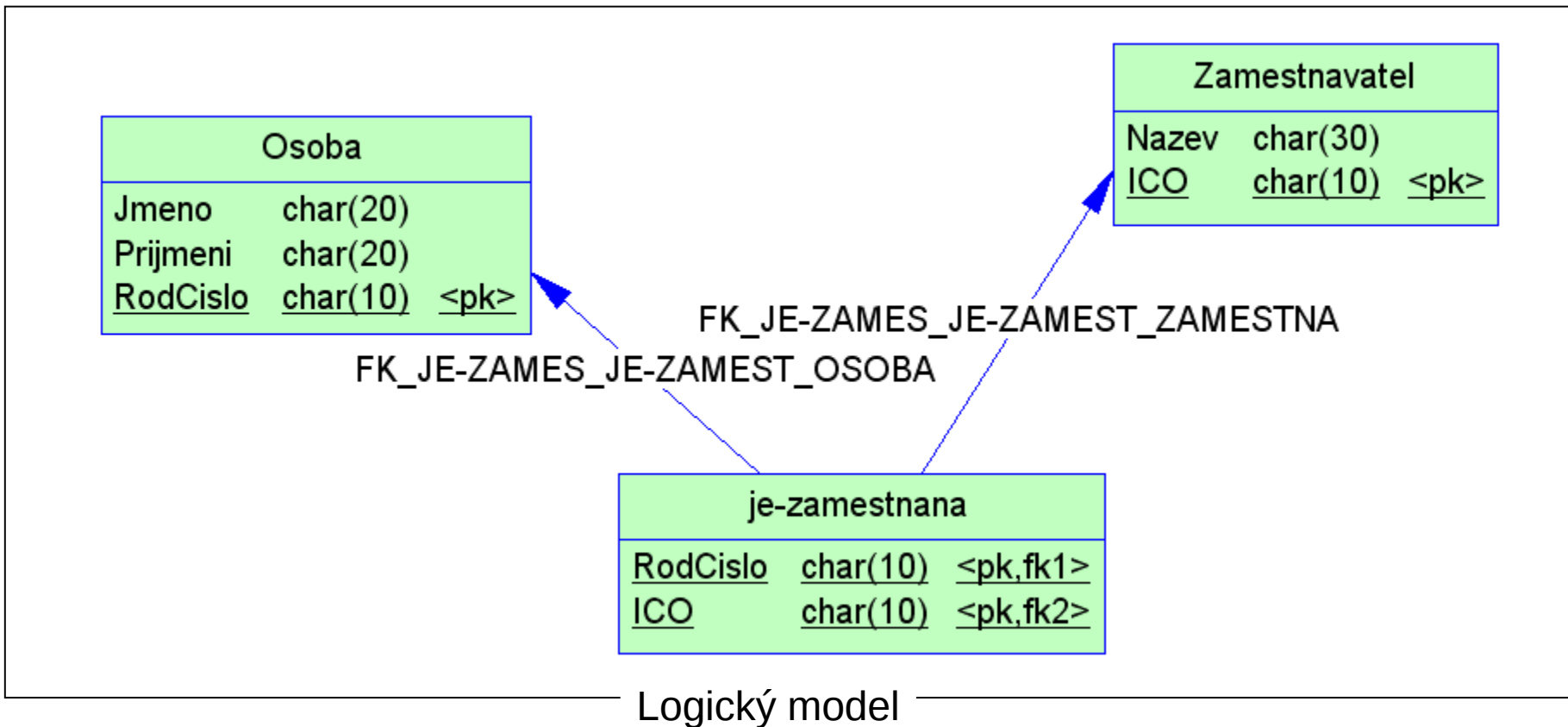
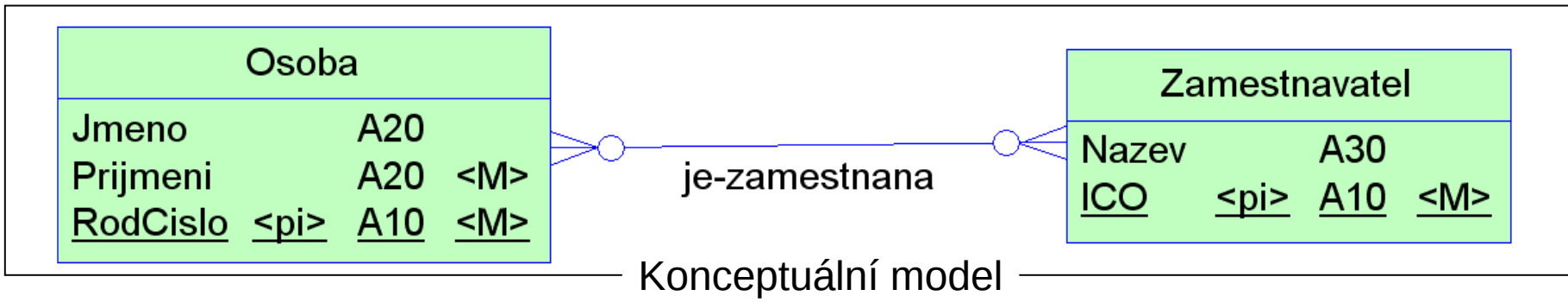
Change parent allowed

Check on commit

Buttons: OK, Storno, Použít, nápověda

constraint FK_STRELNA_DRZITEL_OSOBA foreign key (Rodne_cislo) references Osoba (Rodne_cislo) on delete restrict on update restrict;

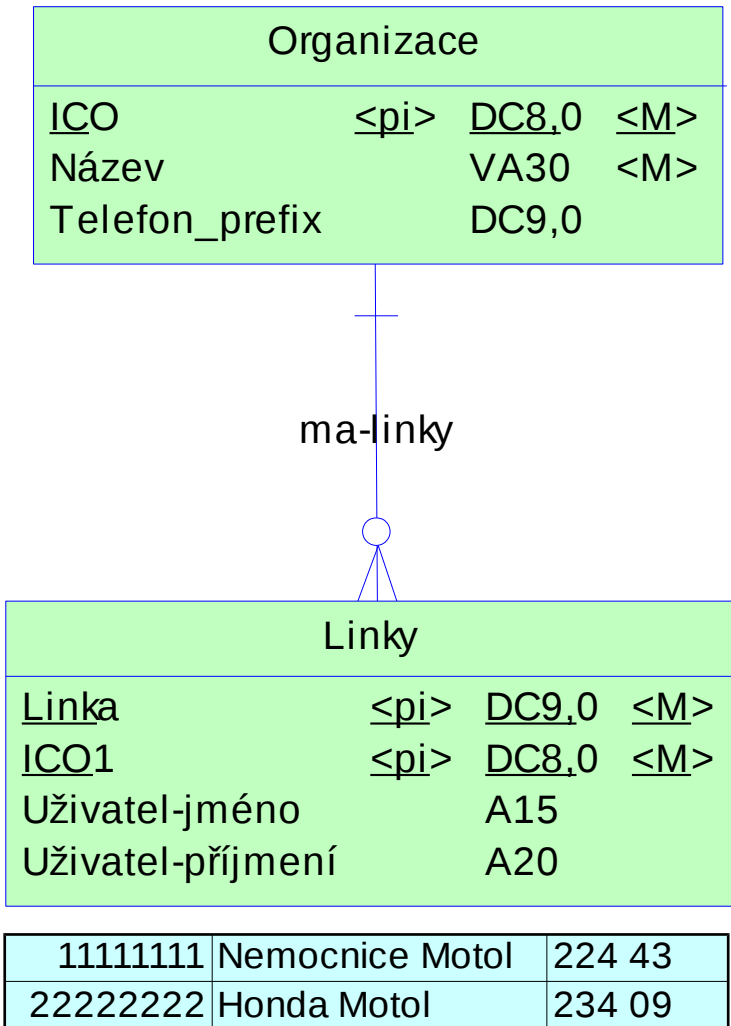
Transformace N:M vazby na 1:N vazby

Slabý entitní typ

Slabý entitní typ modeluje situaci, kdy jeden entitní typ je *existenčně závislý* na jiném entitním typu.

Příklad: Telefonní linky v organizaci

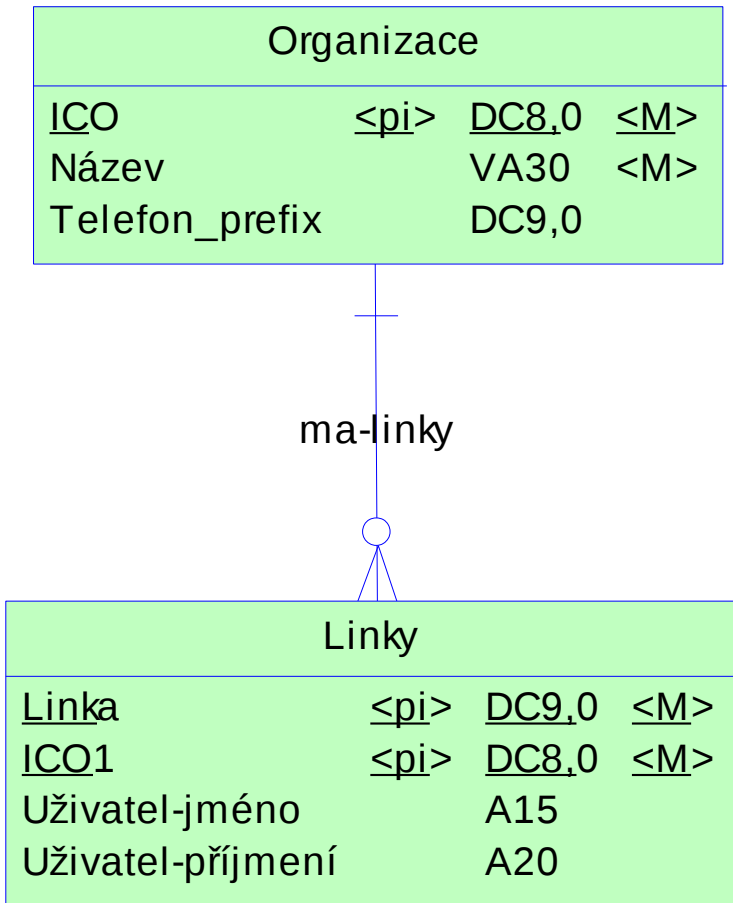

11111111	1111	Ústředna
11111111	2920	Kardiocentrum
11111111	2101	Novorozenecké oddělení
22222222	1111	Recepce
22222222	6690	Prodej nových vozů

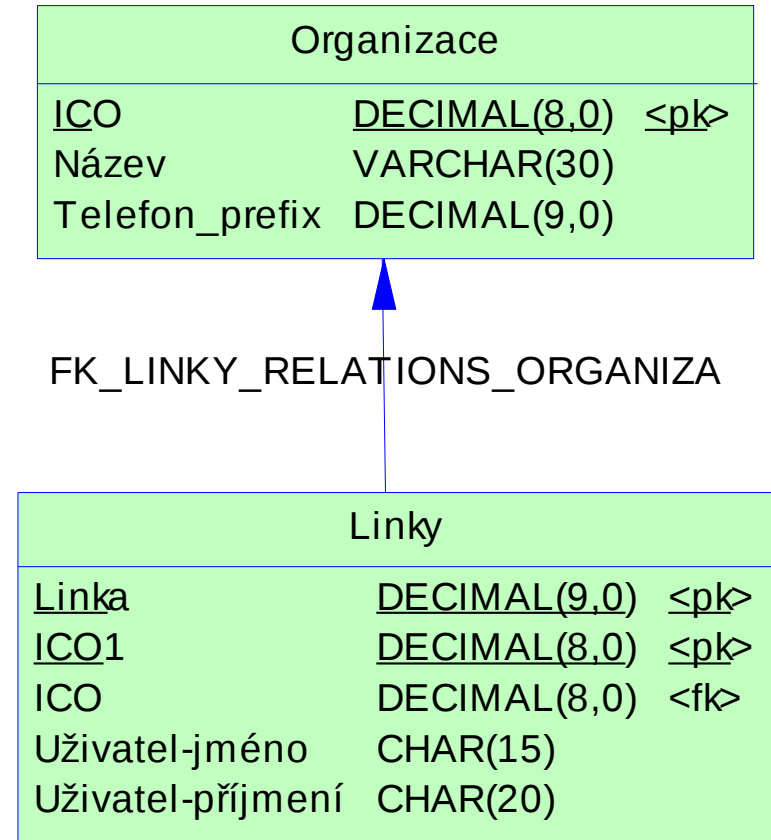
Cizí klíč

Primární klíč

Slabý entitní typ – logický model - motivace

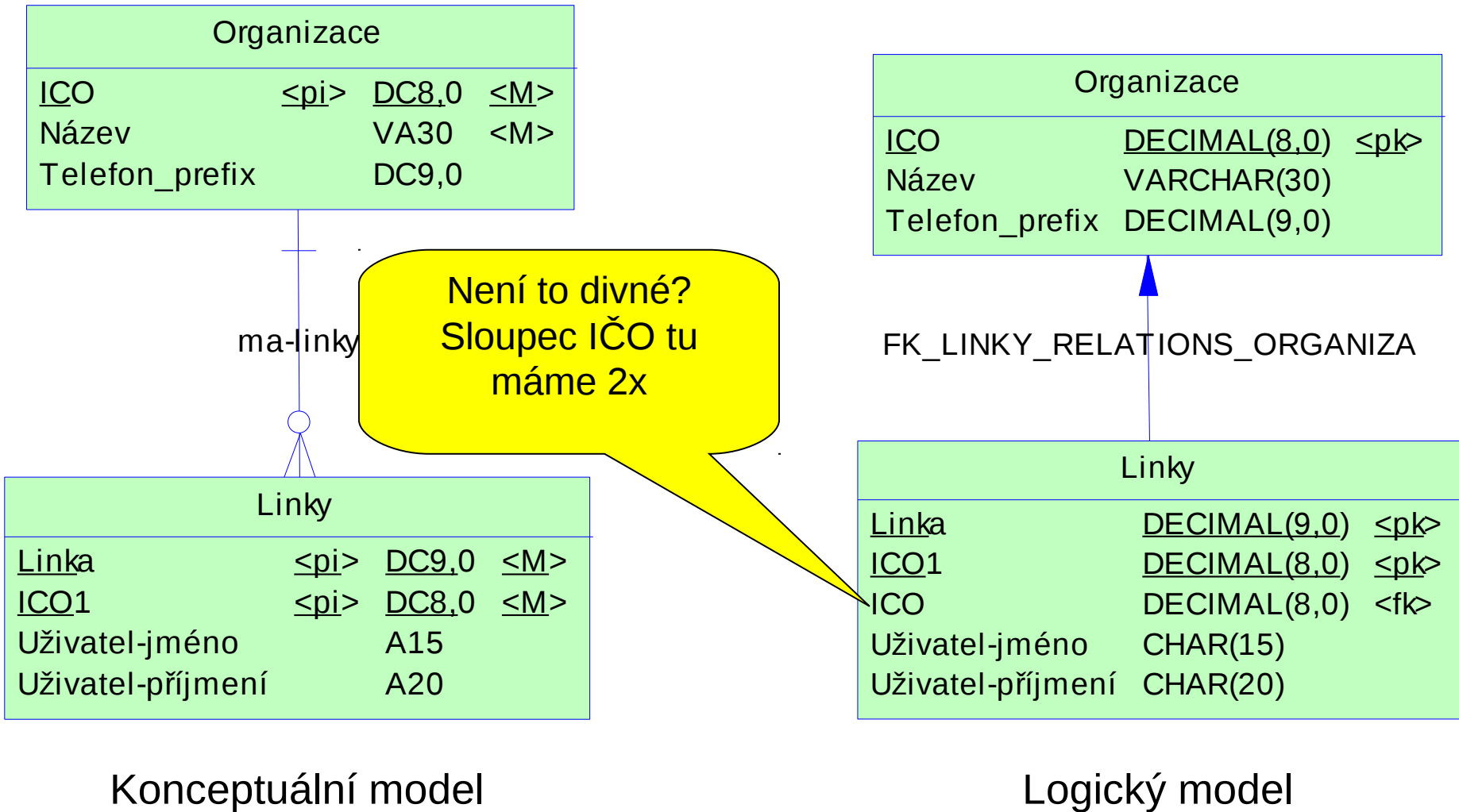
Konceptuální model

Logický model

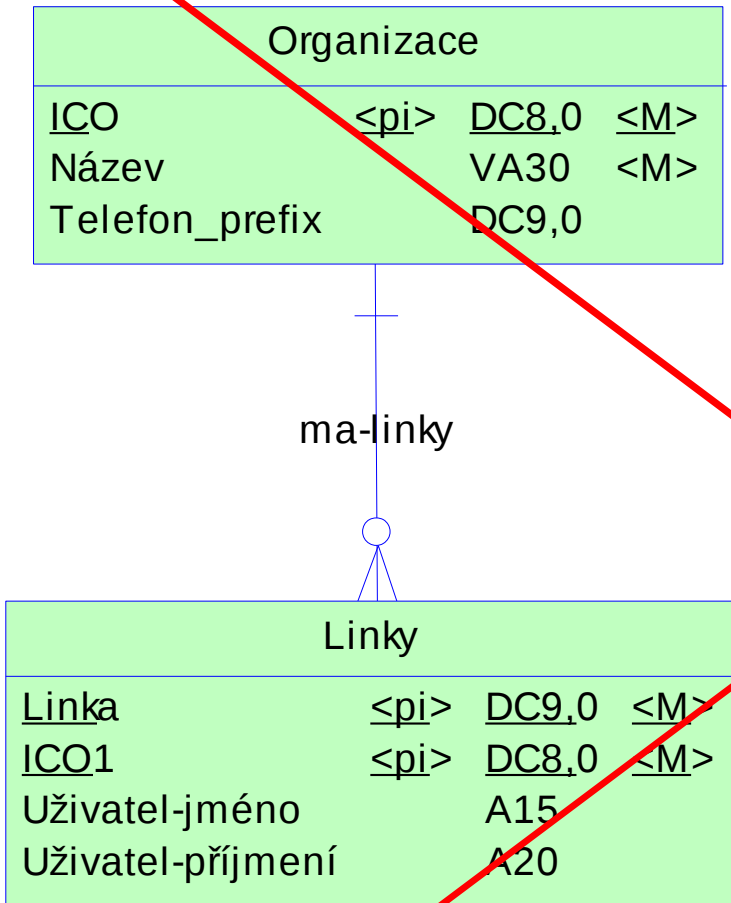
Při přidání vazby dojde k přidání cizího klíče, ale....

Slabý entitní typ – logický model - motivace

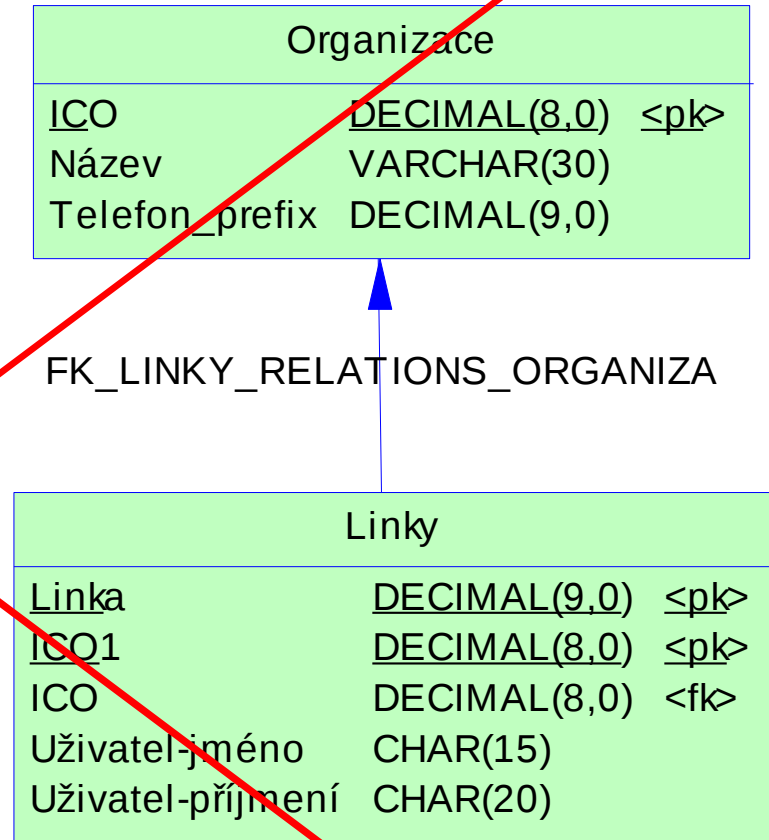

Při přidání vazby dojde k přidání cizího klíče, ale....

Slabý entitní typ – logický model - motivace

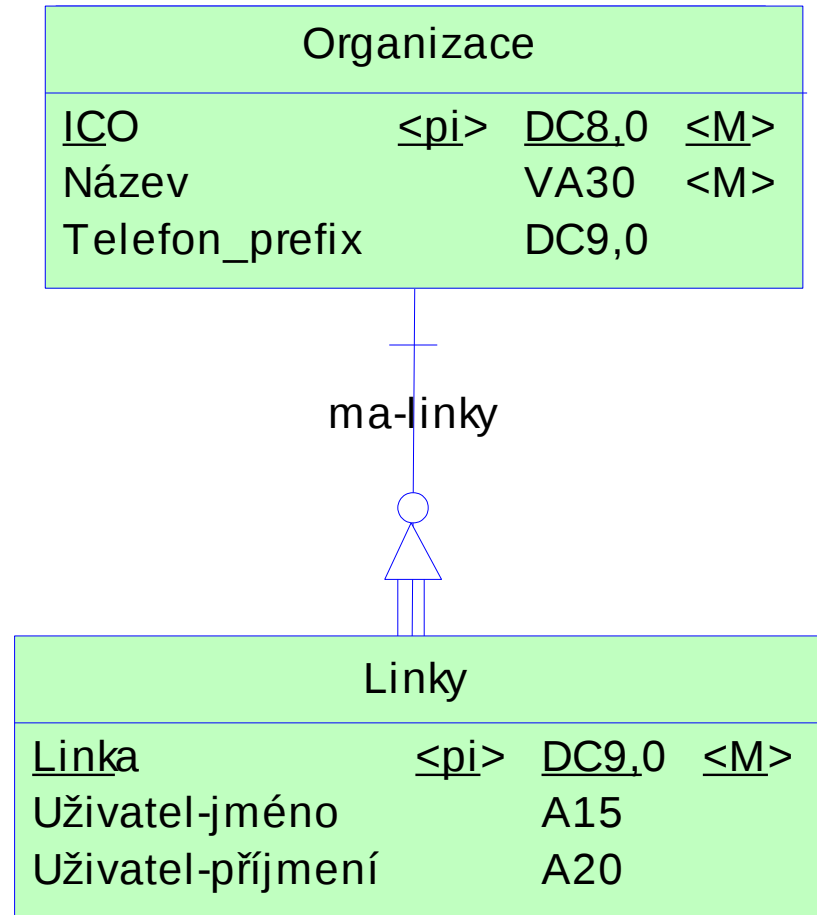
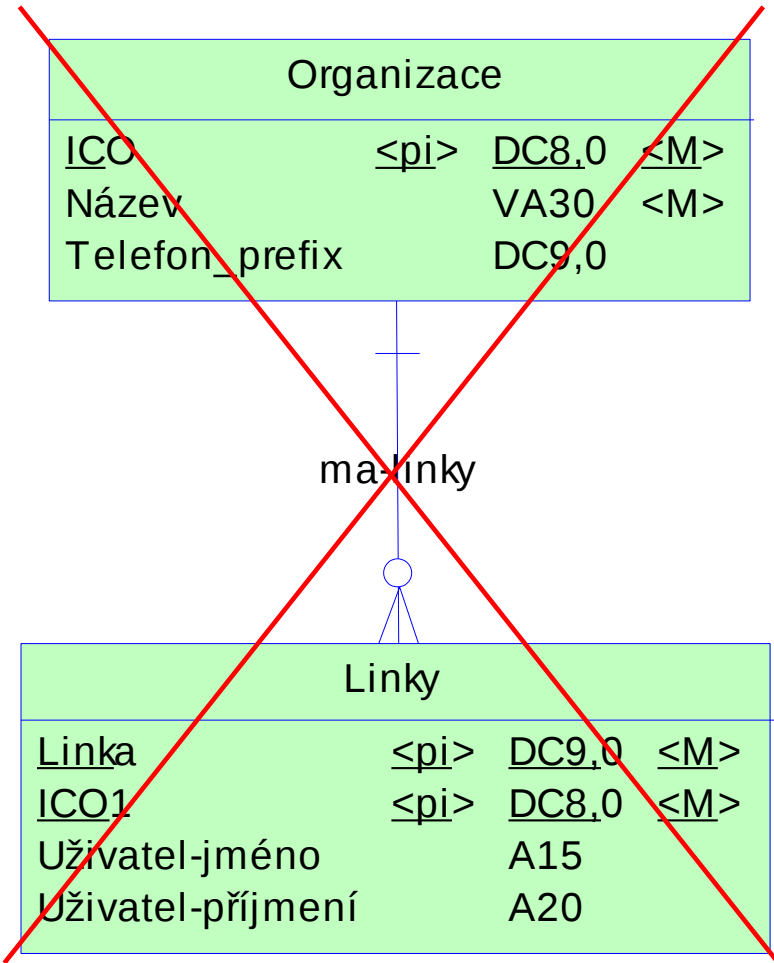
Konceptuální model

Logický model

Při přidání vazby dojde k přidání cizího klíče, ale....

Slabý entitní typ – správná vazba

Slabý entitní typ – správná vazba

Řídící entitní typ

Organizace			
<u>ICO</u>	<pi>	<u>DC8,0</u>	<M>
Název		VA30	<M>
Telefon_prefix		DC9,0	

Organizace			
<u>ICO</u>	<pi>	<u>DC8,0</u>	<M>
Název		VA30	<M>
Telefon_prefix		DC9,0	

ma-linky

ma-linky

Slabý entitní typ

Identifikující vztah (vazba)

Linky			
<u>Linka</u>	<pi>	<u>DC9,0</u>	<M>
<u>ICO1</u>	<pi>	<u>DC8,0</u>	<M>
Uživatel-jméno		A15	
Uživatel-příjmení		A20	

Linky			
<u>Linka</u>	<pi>	<u>DC9,0</u>	<M>
Uživatel-jméno		A15	
Uživatel-příjmení		A20	

11111111	Nemocnice Motol	224 43
22222222	Honda Motol	234 09

11111111	1111	Ústředna
11111111	2920	Kardiocentrum
11111111	2101	Novorozenecké oddělení
22222222	1111	Recepce
22222222	6690	Prodej nových vozů

Slabý entitní typ – Logický model

Organizace			
<u>ICO</u>	<pi>	DC8,0	<M>
Název		VA30	<M>
Telefon_prefix		DC9,0	

ma-linky

Linky

<u>Linka</u>	<pi>	DC9,0	<M>
Uživatel-jméno		A15	
Uživatel-příjmení		A20	

Organizace		
<u>ICO</u>	<u>DECIMAL(8,0)</u>	<pk>
Název	VARCHAR(30)	
Telefon_prefix	DECIMAL(9,0)	

FK_LINKY_MA-LINKY_ORGANIZA

Linky

<u>ICO</u>	<u>DECIMAL(8,0)</u>	<pk,fk>
<u>Linka</u>	<u>DECIMAL(9,0)</u>	<pk>
Uživatel-jméno	CHAR(15)	
Uživatel-příjmení	CHAR(20)	

Slabý entitní typ – SQL pro vytvoření

Organizace		
<u>ICO</u>	DECIMAL(8,0)	<pk>
Název	VARCHAR(30)	
Telefon_prefix	DECIMAL(9,0)	

```
create table Linky (  
  ICO          DECIMAL(8,0)    not null,  
  Linka        DECIMAL(9,0)    not null,  
  Uzivatel-jmeno CHAR(15)      null,  
  Uzivatel-prijmeni CHAR(20)    null,  
  constraint PK_LINKY primary key (ICO, Linka)  
);
```

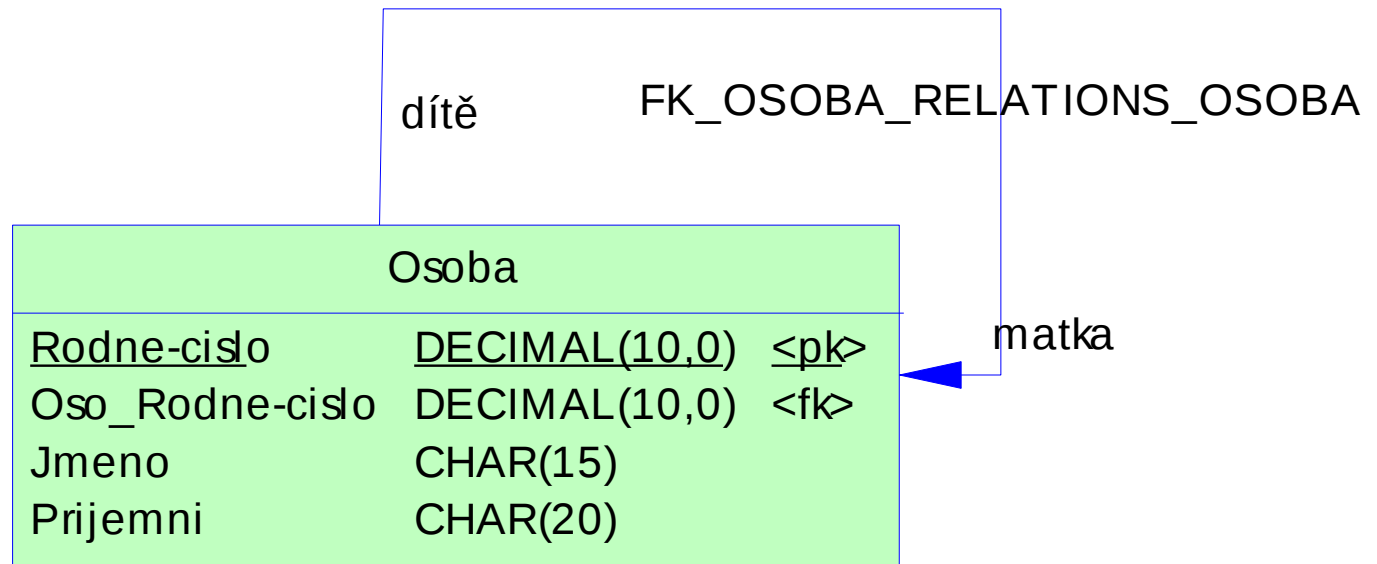
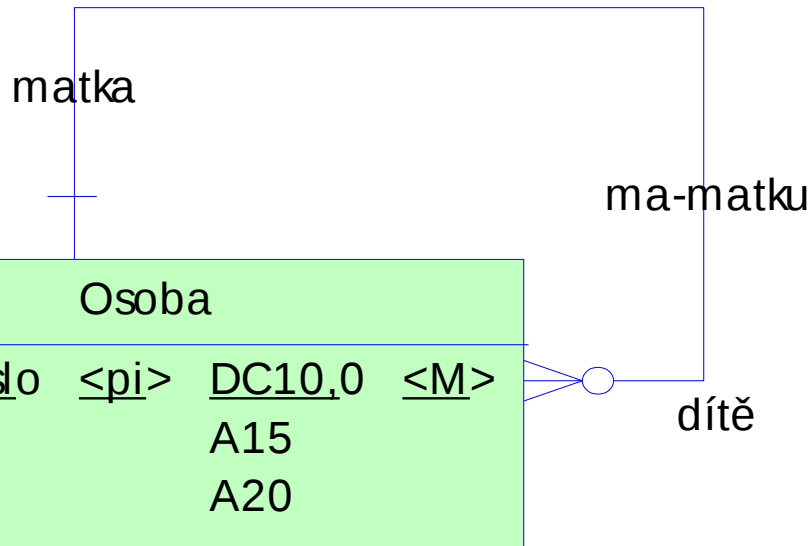
```
create table Organizace (  
  ICO          DECIMAL(8,0)    not null,  
  Nazev        VARCHAR(30)     not null,  
  Telefon_prefix DECIMAL(9,0)  null,  
  constraint PK_ORGANIZACE primary key (ICO)  
);
```

```
alter table Linky  
add constraint "FK_LINKY_MA-LINKY_ORGANIZA" foreign key (ICO)  
references Organizace (ICO)  
on delete restrict on update restrict;
```

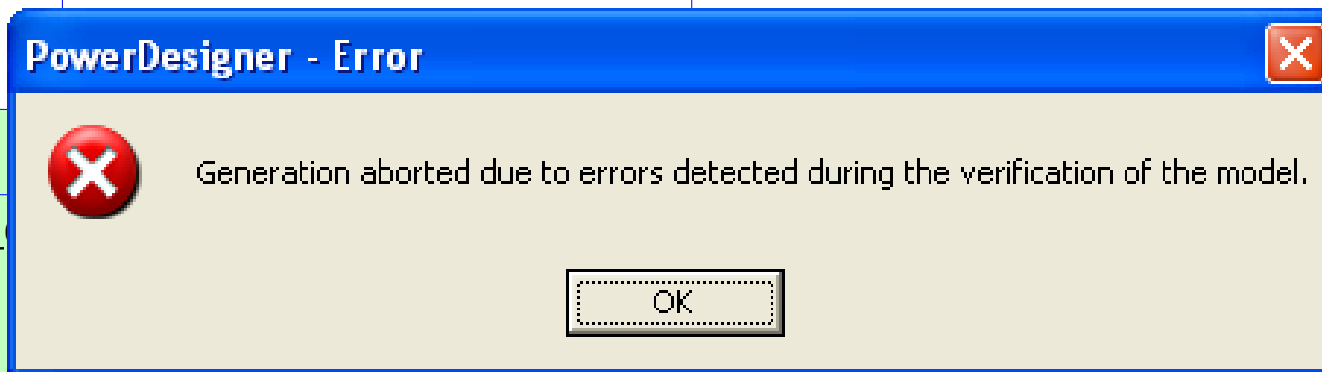
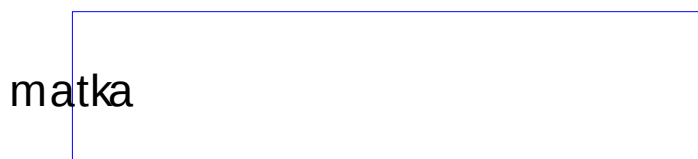
FK_LINKY_MA-LINKY_ORGANIZA

Linky		
<u>ICO</u>	<u>DECIMAL(8,0)</u>	<pk,fk>
<u>Linka</u>	<u>DECIMAL(9,0)</u>	<pk>
Uživatel-jméno	CHAR(15)	
Uživatel-příjmení	CHAR(20)	

Reflexivní vztah

Reflexivní vztah

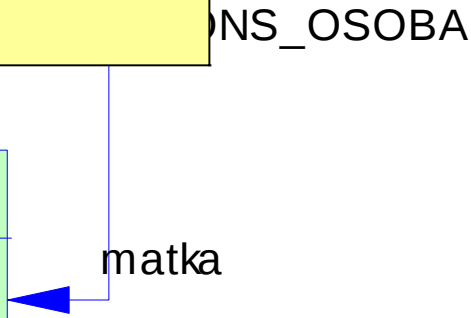

Rodne-cislo
Jmeno
Prijemni

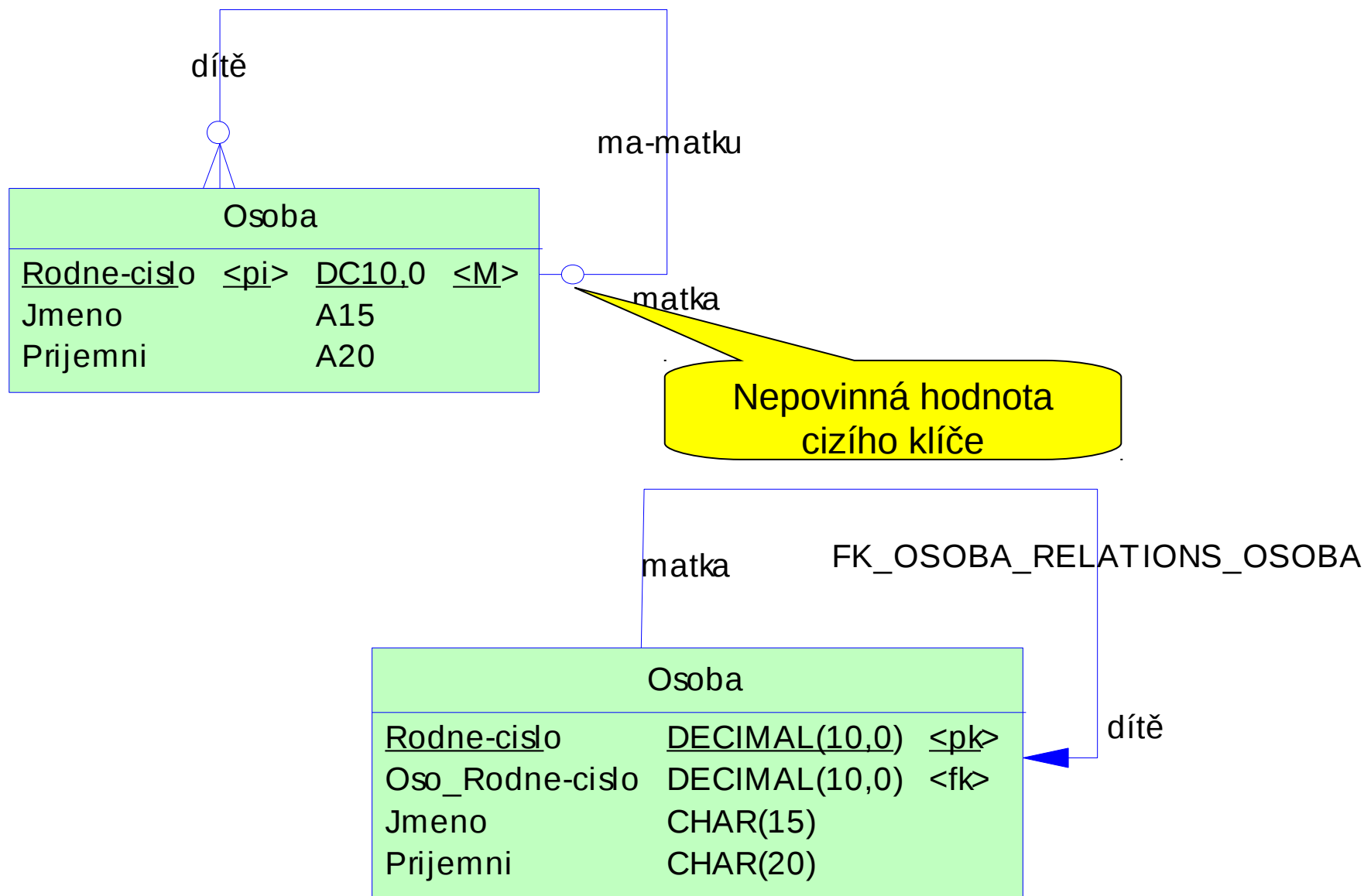
Reflexive mandatory reference

A reflexive reference exists should not have a mandatory parent which could lead to inconsistent joins.

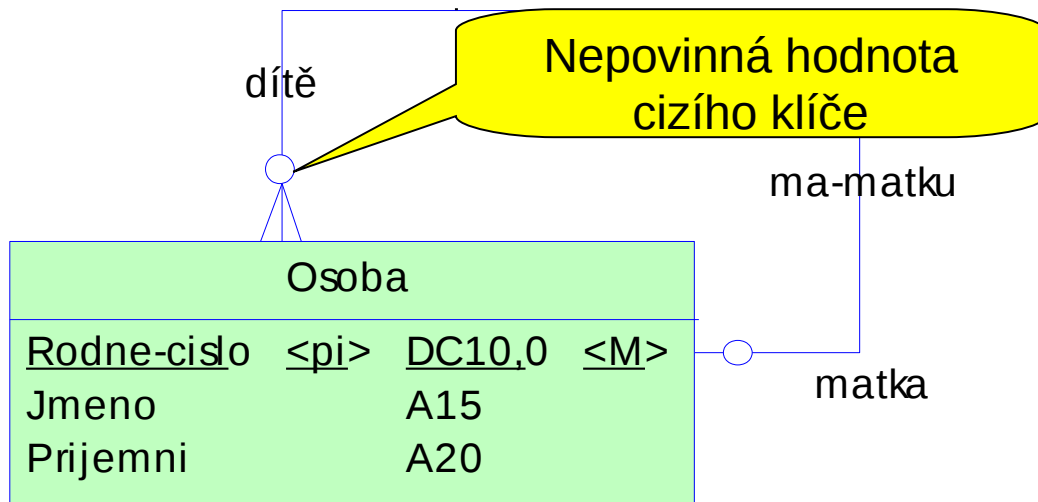
Osoba		
<u>Rodne-cislo</u>	<u>DECIMAL(10,0)</u>	<pk>
Oso_Rodne-cislo	DECIMAL(10,0)	<fk>
Jmeno	CHAR(15)	
Prijemni	CHAR(20)	

Reflexivní vztah

Reflexivní vztah


```
create table Osoba (  
Rodne_cislo          DECIMAL(10,0)  not null,  
Oso_Rodne_cislo     DECIMAL(10,0)  null,  
Jmeno                CHAR(15)        null,  
Prijmeni             CHAR(20)        null,  
constraint PK_OSOBA primary key (Rodne_cislo)  
);
```

```
alter table Osoba  
add constraint FK_OSOBA_RELATIONS_OSOBA foreign key (Oso_Rodne_c  
references Osoba ("Rodne-cislo")  
on delete restrict on update restrict;
```